

GORIŠKI SLOVENEK

IZHAJA VSAKO SOBOTO.

Uredništvo in Upravišтво: Via Carducci št. 10, II. nad.

V NOVI SVOBODI

Stopamo v novo leto, ki se dokaj razlikuje od prejšnjih. To leto stopajo pred naše oči gotovosti, o katerih je marsikdo do zadnjega dvomil.

A še danes gleda marsikdo preko bodočnosti in upa. Tudi tem moramo povedati, da so bolnega duha, kajti zdrav človek računa vedno z dejanskim položajem in se ne udaja nikaki bolni fantaziji a la D'Annunzijo.

Proti takim izrodkom bode mo vedno oestro nastopali, dasi vidimo v propadanju civilizacije in kulture vsled vojnih posledic resno težkočo, ki zabranjuje razmah misli sporazuma med italijanskim in jugoslovenskim narodom.

Resnica je, da civilizacija propada in da ta propad učinkuje na kulturo, ki je prvi predpogoj za ustvarjenje onega ozračja, s katerim padajo zapreke med narodi in med posamezniki in v katerih človek res napreduje.

Evo vam kratek zgled! Slovenec kot tak ni nikdar čutil Italijana. Sovraštvo mu je umetno vcepila Avstrija z raznimi Radeckijemi in princji Evgeni, zvesniti oprodi habsburske hiše, ki je želno raztezale svoje kremplje po Italiji. Ker se je te-tej po dolgih in trudapolnih bojih vendar le posrečilo otresti se avstrijskih trinogov, je bilo avstrijsko sovrastvo seveda še večje in ščuvanje Slovanov proti Italijanom stalna politična igra, ki je zahtevala nemalo žrtvi od naše strani.

Kljubu temu verjamemo, da se toži še marsikomu ne sicer po Avstriji, ampak po starih časih. S tem si taki ljudje dajejo nehoti vbožno sprječevalo, ker se ne morejo uživati v nove čase in dosledno tudi ne pripomoči k temu, da bi se ti novi časi res izboljšali in se zabranilo propadanje kulture in civilizacije.

Bili so časi reda in strahote, v kojih smo se naučili živeti, danes je odpadlo marsikaj, kar je bilo dobro, a kot nadomestek imamo svobodo, ki se večini naših razumnikov zdi jako dvomljive vrednosti. Tem ljudem moramo takoj opomniti, da ne razumejo italijanskega pojma o svobodi. Ako bi ga namreč razumeli, bi svobodo seveda primerno izrabili. Namesto tega pa pobijajo svobodo kot škodljivo našim interesom.

Celo slovenski dnevniki nam dokazujejo, koliko zla so nam prizadjali Italijani s svojo svobodo, a pri tem pozablja isto slovensko glasilo, s kako svobodo je pisalo in mahiniralo proti zasedbeni oblasti, kar bi nikdar nobena zasedbena oblast in gotovo najmanj angleška ali francoska dovolila.

In koliko krat se primerja Avstrijo z Italijo! Priznamo, da ni vse dobro v Italiji in da

raste tudi tukaj marsikatero slabo zelišče, toda mi čutimo instinktivno, da veje res zrak svobode, katerega pa Slovenci do danes iz bojazni niso znali izrabiti, dočim se Italijan poslužuje svoje svobode povsod in seveda tudi proti nam. A Slovenec se svojega svobodnega državljanstva ne spominja, ker ne nastopa tako, kakor ga italijanski zgledi učijo. Ko se mu stori krivica, protestira sicer, a ne kriči, ko se mu ponuja priložnost stopiti v stik s tem ali onim italijanskim činiteljem, se je namenoma ogiblje, da se ne kompromitira in tako se je dosedaj vedno postopalo.

In ni čuda, da izgleda to po avstrijsko, kajti jugoslovenske državnosti itak še nismo mogli nikdar okusiti, ampak si so jo le slovenski narodnjaki predstavljali kot deveta nebesa.

No, ker teh ne dosežemo, nam ne kaže drugega kakor sprijazniti se z italijansko svobodo in pod nje zaščito poskusiti novo življenje.

Čeravno vemo, da bode marsikdo z glavo majal, ko mu govorimo o italijanski svobodi, ga mi zagotavljamo, da nam je italijanska svoboda edino jamstvo, da bomo mogli res vstrajati kot narod.

Za to kličemo danes, ko stopamo s prvo številko v novo leto, da je ne le treba stopiti iz ozadja, ampak razviti bodoči program delovanja in življenja v mejah italijanske svobode.

D' Annunzijanska žaloigra.

V D' Annunzijanski žaloigri se vidijo vsi prenapeti narodnjaki, kajti ista nudi vse strani fantastičnega nacionalista, ki je hotel vsiliti ne le Reki, ampak celemu svetu svojo voljo in ki je živel v otročji iluziji, da ga ves svet občuduje.

V tej žaloigri vidimo vse naše slovenske in italijanske prenapetosti in vidimo tudi česa je zmožna človeška strast, ki se izraža v nacionalizmu in imperijalizmu. „Fiume o morte“ si čul kričati še pred par meseci po ulicah in zdelo se je hipoma, da stoji Italija pred vojaško diktaturo.

Rapalska pogodba je rešila krizo, ki je žalibog vendar zahtevala preveč človeških žrtev. Svet je spoznal D' Annunzijevo prazno komedijanstvo, ki se je izražalo v golem nasprotovanju proti vzemu, kar mu ni bilo pogodu. D' Annunzijo je dobil svoj odgovor v odobritvi rapalske pogodbe od strani italijanske zbornice in senata.

Uvideti je moral, da večina italijanskega meščanstva, da ne govorimo o socialistih, ne soglašajo z njim. Hrupeči fašizem je bil izraz nasilnežev, za katerim ni stal ne italijanski narod,

ne italijanska vlada. A D' Annunzijo je vanj veroval, ker je odgovarjal njegovi domišliji.

Radi tega se je žaloigra zavlekla tako na dolgo, da je končala s katastrofo in protislovjem, da je moral nastopiti italijanski narod oborožen proti onemu, ki se je nazivaljal največjega Italijana.

Svarilen zgled, kako se prekopieno nacionalizem v samega sebe, kakor hitro zapušča tla resnosti in se vrinja v vprašanje življenjskega obstoja. „Fiume o morte“ posnemek nekdanjega gesla „Roma o morte“ je končal v žaloigro, ki je stala življenje prevelikemu številu ljudi, ki so ravnokar odnesli zdravo kožo iz vojne.

Proti energičnemu nastopu Giolittijeve vlade se je zdelo, da namerava vzdržati D' Annunzijo odpor do zadnje kaplje krvi.

Vojaška akcija proti Reki bilježi krvave spopade z legijonarci, in precejšno poškodovanje mesta samega, v katero je pošiljal admiral Simonetti granate, da spravi k pameti upornike. Črez 300 civilnih in vojaških ranjencev, navaja statistika, je bilo v Reki in okroglo 150 pri redni armadi, 18 pa smrtno ranjenih na obeh straneh.

Toliko žrtev je bilo potreba, da se je prepričalo D' Annunzija, da je treba odnehati. Le z ozirom na nedolžno prebivalstvo v Reki, je italijanska vlada pristala na pogajanja, ki so končala s tem, da se je reško podjetje popolnoma razrušilo in da je D' Annunzijo izjavil, da ga je sram biti Italijan — ker ga je narod obsodil.

V Reki se je med tem ustanovila provizorična vlada, ki pripoznava rapalsko pogodbo in ki ima pripraviti vse potrebno, da se prilagodi bodoča uprava mednarodnemu dogovoru, glede reškega mesta.

Tako je sramotno končala 15 mesečna D' Annunzijeve strahovlada na Reki.

Italijanska finance.

Državni proračun je italijanska zbornica odobrila v obliki provizorija za nadaljne tri mesece.

Finančni minister je konstatoval izboljšanje pri troških, ki so se zmanjšali za okroglo tri milijarde. Kljub temu kaže finančna slika na eni strani le štirikratno večje dohodke na drugi strani pa desetkrat večje stroške kakor v mirnem času.

V jako težkem položaju se nahaja valuta. Ista znaša petino ameriškega dolarja, četrtno španskega, švicarskega in angleškega denarja, nekaj več kot polovico francoskega, na splošno torej stoji valuta precej slabo. Vzrok temu je eksportiranje kapitala in zlata v inozemstvo od strani italijanske buržoazije, ki se hoče odtegniti pravičnim davkom, po drugi strani pa zaveda krivda tudi komunizem, ki je dosedaj rodil le splošno letargijo pri proletarijatu, ki nestrpno čaka „boljših časov“

in ne kaže nobene volje za delo in samovzgojo.

Italijanski komunizem se je dosedaj izkazal kot popolni pasivum v mejah italijanske države in je smatrati za platičen poskus državne preobrazbe, ki se pa po začrtani poti ne bode mogel nikdar vdejeviti, pač pa bode pripomogel Italiji k nadaljnemu nazadovanju.

Giolitti je sicer pomiril tudi prerazborite italijanske duhove in skušal pritegniti tudi premoženje italijanskih pešekanov v pokritje državnih bremen. Istodobno pa se je zatekel finančni minister k aprovizaciji. Povišanje cene kruha ni sicer prodrlo, toda znatno se povišajo cene testenini, rižu in drugim živežem. Finančni minister se nadeja, da s tem znatno zviša državne dohodke.

Nadalje se je minister zopet vrgel na tobak, kojemu se cene znova povišajo, ker se je namreč vgotovilo, da se polnijo državne blagajne baš s tobakom na najuspešnejši način.

Je-li se bode mogla v kratkem času okrevati italijanska valuta z energično finančno politiko, je še vedno dvomljivo, kajti značilno je, kako bojkotirajo vse stranke soglasno finančnega ministra, kakor hitro oznanja isti nove naklade,

Pri tem je pomisliti, da je obtežen italijanski državni zaklad s približno 100 milijardi posojila in da je Italija, ki uživa najkrasnejše solnce v Evropi, vboga na naravnih zakladih, vsled česar si mora uvažati iz inozemstva skoro vse surovine. Včasih so se okoriščali podjetniki s cenimi delavci in cenim življenjem v Italiji, a dandanes je končalo jedno in drugo, vsled česar se nobena industrija ne more oprijeti. Najhujše pa je, da kapitalisti vsled socijalističnega vrvenja nočejo eksponirati svojih glavnih. Naravno je, da potemtakem tudi finančni minister kaj težko izsleduje skrite zaklade in druge vire dohodkov.

Najtežje občuti seveda Italija svojo preobljudenost. Na površini okroglih 300.000 km² živi preko 40.000 milijonov oseb, po nekaterih statistikah pride po 155 prebivalcev na kvadratni kilometer. Jasno je, da Italija za vse te ljudi ne pridela dovolj moke, vsled česar jo mora po večini uvažati, kar seveda jako slabo vpliva na valuto. Nekateri računajo, da stane Italijo uvažanje krušne moke iz inozemstva po en milijon lir na dan. Tako se občuti v Evropi pomanjkanje ruskega krušnega trga.

Reakcija v Jugoslaviji.

Kakor opazujemo v zadnjem času, se je dvignila v Evropi skoro enoglasno velikanska reakcija proti novim političnim strujam ter cili očitno na vstopu storega reda. Ne da bi se sedaj skušali spuščati v kako kritiko reakcionarstva, konstatujemo, da se je marsikod pričelo posnemati Mažarsko. V zadnjem času se sliši, da je Jugoslavija napele nove strune proti državo podkupočim ele-

mentom, ki so iskati po nazorih jugoslovenske vlade med Radičevci in komunisti.

Reakcija v Jugoslaviji se je otvorila z rudarsko stavko in nezadovoljnostjo v Sloveniji, kjer gospoduje še vedno klerikalizem, zagrižen sovražnik Srbstva.

Jugoslovenska vlada je tedaj mislila, da je prišel trenotek, da se pokaže državnim sovražnikom zob. Tudi posledica rapalske pogodbe. V večjih mestih, kakor v Beogradu in Zagrebu je bilo proglašeno obsedno stanje, stavke so prepovedane in kjer bi se pojavile, je vlada obljubila, da bode militarizirala obrate.

Aretacije komunistov in Radičevcev se vrše v masah. Proti komunistom se postopa s pretvezo, da se je odkrilo v njih vrstah zaroto proti državi. Vsi voditelji komunistične stranke stoji na črni listi in se zapirajo povrsti.

Radičevci pa so itak istiniti sovražniki Srbije, vsled česar meni jugoslovenska vlada, da je treba vdušiti vsako uporno gibanje.

Delavske zbornice in delavski domi so večinoma zasedeni po vojaštvu. ob deveti uri zvečer se ne sme nihče več prikazati na ulico.

In baš v tem trenutku, ko je zavladata v Jugoslaviji reakcija in so vtihnili tudi italijanski socijalisti, si izmenjavata Vesnie in Giolitti naj pristronejšje čestitke ob novem letu, v katerih si zatrujeta prijateljstvo, ki ga seveda obe državi danes nujno potrebuje, ako si hočeta zagotoviti trajen obstanek.

Kot vladna večina se smatrajo danes demokrati, radikalc in moslenimi (ki nadomeščajo v Jugoslaviji žide), opozicija obstoja iz Radičevcev, agrarnih strank, komunistov in koroščev slovenske skupine.

Napetost med Nemčijo in Francijo.

Že v zadnji številki smo omenili, kako napetost je zavladata pri Francoskem občinstvu vsled vladnega krika, da Nemčija ni neoborožen sovražnik.

Pa pri tem ni obstalo, prišlo je celo do izmenjave not med obema državama, ker se baje Nemčija ne drži dogovora, ki je bil sklenjen v Spa-u.

Neka poluradna pariška nota pravi:

„Sporazum v Spa od 9. julija 1920, predvideva, z ozirom na razorožitev Nemčije, takojšnjo ureditev treh ukrepov: 1. Razorožitev meščanskih bramb; 2. razorožitev straže javne varnosti; 3. izročitev vojnega materiala, ki je odveč na vzhodni meji. Za slučaj neizvršitve določa sporazum nadaljna postopanja, med njimi tudi zasedbo novega pasja nemškega ozemlja. Nemška vlada se sedaj protivi zahtevi po razorožitvi meščanskih bramb na Bavarskem in v Vzhodni Prusiji in po razpustitvi meščanskih straž, ki se jim pravi Soldschutz, ter navaja boljševisko nevarnost glede Vzhodne Prusije in možnost neredov na Bavarskem. Poslaniška konferenca je predložila odločitev glede

straže javne varnosti zavezniškim vladam. Glede meščanskih straž pa je poslal general Nollet dne 23. t. m. v Berlin noto, v kateri je opozoril nemško vlado na prestopke, ki so se storili pri reorganizaciji te bramb. Nemška delegacija je izročila dne 26. t. m. poslaniški konferenci o reorganizaciji teh čet odgovor, v katerim protestira nemška vlada, izjavljajoč, da ni prekršila ne mirovne pogodbe ne sporazuma iz Spa in navajajoč zopet boljševarsko nevarnost in zavračajoč na Francijo odgovornost za dogodke. V istem času sta postopala von Simons in Goepert na enak način pri francoskem poslaniku, ki sta rekla še zraven, da bi nepovolno ozračje med Francijo in Nemčijo lahko otežilo razvoj bruseljskih pogajanj, ki se imajo začeti dne 10. januarja 1921. Glede vprašanja povračila je ponovil Goepert drugi dan svoj korak in Haniel je sporočil isto angleškemu in italijanskemu poslaniku. Glede vprašanja o izročitvi materiala, je prosila nemška vlada v noti z dne 26. t. m., naj se ne razoroži trdnjava Koennigsberg s 390 topi in obmejno mesto Nauen, nava-jajoč pmanjkljivo varnost na poljski meji. Ministrski predsednik Leygues je sprejel danes zvečer nemškega poslanika Mayerja ter mu je predložil nevarnosti, ki bi nastale za Nemčijo, ako se bo nadalje upirala versailleski mirovni pogodbi in sporazumu iz Spa. Poslaniška konferenca s svoje strani pooblastila medzavezniški vojaški odbor, naj sestavi pred 31. t. m. poročilo o sedanjem stanju izvršitve vojaških, pomorskih in zračnih določb versailleske pogodbe s strani Nemčije, da se more pomešati vprašanje razorožitve in povračil, kakor skušajo napraviti zastopniki nemške države, zakaj ti dve vprašanji ste popolnoma različni. Ako se hoče onemogočiti Nemčiji, da bi zopet škodovala, je treba zahtevati plačilo za škodo, ki jo je povročila lastnovoljno. Francija je dokazala v Spa, da se zelo zanima za miroljubno Nemčijo, kajti obnovev Francije je odvisna od njene varnosti. Francija mora braniti svoje stališče v tem oziru hladnokrvno ali odločno.

Sedaj pa naj se primerja to noto s statičnimi podatki glede oddaje nemškega vojnega materiala.

„Le Temps“ pravi namreč, da je bilo dne 31. dec. predano zaveznikom poročilo maršala Focha o zadržanju Nemčije z ozirom na razorožitev. Zavezniki proučujejo sedaj to poročilo in se bodo potem posvetovali o korakih. Fochovo poročilo pravi, da je izročila Nemčija prilikom premirja in po sklenjenem miru: 41.000 topov, dalje nad 70.000 topovskih kosov, 163.000 strojnic, 2.800.000 kosov lahkega orožja, 25.000 aeroplanskih motorjev in 16.000 aeroplanov.

Človeka naravnost osupnejo te številke, ako se pomisli, da pri vsem tem trese Francoze strah pred Nemčijo, ki razpolaga še vedno z zdatnim številom moštva, ki je za vojaško službo sposobno in za katero ima Nemčija bajt tudi dovolj orožja.

Indija hoče postati neadvisna.

V Indiji se je vršil pred kratkim shod indijskih narodnjakov, ki so se zamislili v nekaj „home rule“, ali samovlado.

Zimernejši elementi so bili za to, da se ta samovlada vspostavi poleg britanskega gospodstva. Toda na shodu je bilo tudi več razgretih narodnjakov, katerim do grla preseda angleška oblast. Tem se je posrečilo prepričati zimernejše elemente in sprožiti akcijo, ki je naperjena proti angleški oblasti.

V tozadveni spomenici, ki je bila sestavljena na tem shodu, se je pozvalo vse indijske učitelje, da zapustijo šole in se postavijo v službo indijske narodne stvari.

Enak poziv je izšel na vse zavedne in intelektualne delavce, torej indijske uradnike in sodnike.

Očividno imamo pred seboj posnemek irske vstaje. Ni tudi brez pomena dejstvo, da je na potu v Indijo angleški vojvoda Connaught v važni misiji.

Indijski veljaki so sklenili, da se ne vdeležijo nobene tostvarne slavnosti v znak protesta proti obsovanemu angleškemu gospodstvu.

Angliji se naznanjajo slabi časi ne le na morju, ampak tudi doma in v kolonijah.

NOVA JUGOSLOVENSKA VLADA.

Nova jugoslovenska vlada pod predsedništvom g. Nikole Pašića, je sestavljena tako-le:

Predsedstvo in zunanje zadeve: Nikola Pašić, (radikalec); notranje zadeve: Milorad Drašković, (demokrat); finance: Kosta Stojanović, (demokrat); pravosodje in konstituenta: Marko Trifković, (rad.); poljedelstvo in vode: Velizar Janković, (rad.); prosveta: Svetozar Pribičević, (dem.); sume in rude: dr. Henrik Krizman, (dem.); promet: Joca Jovanović, (rad.); pošta in brzojav: dr. Slavko Miletič, (rad.); trgovina in industrija: dr. Vekoslav Kukovec, (dem.); agrarna reforma: Nikola Uzunović, (rad.); socijalna politika: dr. Milivoj Jovanović, (dem.); vojna in mornarica: General Branko Jovanović, (izven strank).

Novo ministrstvo bo položilo prisego še tekom današnjega dneva.

Ministrstva za vero, prehrano, narodno zdravstvo in javna dela ostanejo ohranjena zastopnikom manjših strank, ki vstopijo še v vlado. Dokler ne bodo zasedena ta ministrstva, bo volil ministrstvo za prehrano minister dr. Milivoj Janković, ministrstvo za vere Marko Trifković, ministrstvo za javne zgradbe Milorad Drašković in ministrstvo za narodno zdravstvo dr. Slavko Miletič.

BETHMANN HOLLWEG umrl.

Bethmann Hollweg, bivši nemški kancelar, je umrl v Hohenfinowu.

Theobald von Bethmann Hollweg se je rodil dne 29. novembra 1856 v Hohenfinowu pri Eberswalde. Takoj po dokončanih šolah se je posvetil politični službi in kmalu je zaslovel kot eden prvih državniških umov na Pruskem, in leta 1899 je bil že višji predsednik brandenburške deželne Vrhunec svoje karijere je dosegel s tem, da je postal državni kancelar. To službo je vršil ravno v najusodnejšem zgodovinskem hipu, ko je Nemčija zagazila v svetovno vojno. Bethmann Hollweg je bil gotovo eden med najglavnejšimi krivci obsega krvopolitja, dasi se rado navaja v njegovo opravičbo, da se je uklanjal pred vsako željo in vsakim

mnenjem bivšega nemškega cesarja največ vsled svojega prešibkega značaja, ki je delal od njega pravega slugo krone in vse pruske vojaške klike.

Za vse čase so je proslavil — seveda v negativnem zmislu — s svojo nezaslišano izjavo, da niso mednarodne pogodbe nič drugega, kot navadni kosi papirja. S tem je hotel proglasiti nekako novo nemoralno načelo, ki naj bi veljalo v mednarodnem pravu in s katerim bi se dal opravičiti nemški napad proti mali Belgiji.

L. 1917, je pa začel uvidevati, da jo je Nemčija zavozila ter je bil že začel organizirati s svojega visokega mesta odpor proti neodnehljivi vojaški stranki, ki je vodila v propast ves nemški narod. To »izpreobrnjenje v idejaha« pa se mu je kmalu maščevalo in moral je zapustiti mesto državnega kancelarja, kjer mu je sledil Michaelis, pod katerega vlado je prišlo do propada vseh nemških načrtov vsled poraza na zapadnih bojnih poljih.

Domače vesti

Poštna nabiralnica v Trnovem pri Kobaridu. Višje poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu naznanja: S 17. januarjem se zopet odpre v Trnovem pri Kobaridu, pol. okr. Tolmin, poštna nabiralnica, katera bo zvezana dnevno s poštnim uradom v Kobaridu potom avtomobila Sv. Lucija-Bovec. — Trst, 30. dec. 1920.

Paketna pošta na Romunsko. Višje poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu naznanja: Do novega naznanila je paketna služba v Romunsko ustavljena. — Trst, 20. decembra 1920. — Komisar Pascoli.

Podaljšanje roka za vlaganje prošnje za vojno odškodnino. Agencija Stefani javlja

Bil je predložen kralju v poppis odlok, ki ga je že sprejel ministrski svet in v katerem se določa dan 31. oktobra 1921 kot končni rok za vlaganje prošnje za povrnitev vojne škode v novih pokrajinah.

Vspostavljena poštna nabiralnica. Višje poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu naznanja: S 17. januarjem 1921 se vzpostavi v Joannizu, politični okraj Tržič, poštna nabiralnica, katera bo v zvezi s poštnim uradom v Ajellu potom avtomobilne zveze Palmanova-Zagaj. — Trst, 1. jan. 1921.

Izjemno stanje ublaženo. Generalni civilni komisariat naznanja: Vsled delne spremembe dekreta z dne 25. t. m. je od danes naprej dovoljeno kroženje avtomobilov in koles in prodaja bencina. Vrhutega se dovoljenje za kroženje oseb podaljša do polnoči in javni lokali se zopet ravnajo po normalnem urniku. V noči od 31. dec. do 1. januarja se dovoljuje kroženje oseb izjemoma do jutraj.

Neizpremenjene ostanejo omejitve sborovalne pravice in veljavnosti orožnega lista.

Z nocojšnjim večerom odpade preventivna cenzura za tisk. — Trst, dne 31. dec. 1920.

Stavka srednješolskih učiteljev končana. Vlada je sporočila osrednjemu akcijskemu odboru. Zveze srednješolskih učiteljev Julijske Benečije predloge, ki zboljšujejo gnotno in pravno stališče srednješolskih učiteljev. Osrednji akcijski odbor je proučeval te uladne ponudbe in je izjavil, da ne odgovarjajo popolnoma vsem zahtevam, katere so stavili srednješolski profesorji vladi v rešitev. Sklenil je, da se vladne pnudbe sprejme začasno v nadi, da se končna ureditev gmotnega vprašanja profesorje v reši v mesecu aprilu vsestranko v državni zbornici.

Žaložništvo in spisatelj „Zgodovine Italije“, (učitelj V. Bandelj) sta se z ozirom na sedanje neznosne gnotne razmere staršev šoloobiskujočih otrok odločila, da znižata ceno knjigi od Lir 4.25 na Lir 3.20 in to na izključno korist slovenskih šol. Zato se slavna šolska vodstva vabijo, da poskrbe za nakup potrebnih iztisov goriomenjene

knjige, katera se uspešno uporablja kot pomožna knjiga od 4. šol. leta dalje. Knjiga je odobrena od Osrednjega urada za nove dežele ter z novemberskim odlokom gen. civ. kom. št. 312 10702 uvedena v slov. ljudske šole Julijske Benečije. Naročila je nasloviti na: Predsednika odbora za sestavo učnih knjig, g. Daneu a v Trstu — šola na Vrdeli (Sv. Ivan).

Razpis natečaja.

Za učiteljska mesta. — Civilni komisariat za tolminski politični okraj — zastopajoč okrajni šolski svet — razpisuje v smislu okrožnice z dne 22. septembra 1920, št. 321-8848 izdane po generalnem civilnem komisariatu natečaj za izpraznjena definitivna učiteljska mesta na ljudskih šolah tolminskega političnega okraja s slovenskim učnim jezikom:

1. Stalno nameščena učiteljica na dva ali več razrednih šolah v Bovecu, Berginju, Cerknem, Čezsoči, Drežnici, Kobaridu, Podmelcu, Sedlu, Soči, Tolminu (dve mesti), Žagi. — 2. Učitelj-voditelj na dvo ali večrazrednih šolah v: Berginju, Cerknem, Čezsoči, Volčah, Žagi. — 3. Stalno nameščen učitelj na dvo ali večrazrednih šolah v: Bovecu, Cerknem, Tolminu. — 4. Učitelj-voditelj na enorazredni šoli v: Borjani, na Bukovem, v Gorjeh, Iderškem, Kalcu, Kamnem, Kredu, Lozecu, Logu, Novakih, Šebreljeh, Tribuših, Pečinah, Planini, Podšeli, Poljubinu, Ponikvah, Robediščah, Rutih, Slapu, Smastu, Staremselu, Sred. Loga, Steiriščih, Sužidu, Šebreljeh, Tribuših, Ternovem, Sv. Viškgora, Volarji, Zadlazu, Hudajužni, Zakojci, Zakrižu. — 5. Potovalni učitelj-voditelj na šolah na: Lazu Čadrg, v Jagerščih-Karnici, Jenščeku-Ravnah, Polici-Verhu, Selo-Logi, Temlnjah-Lojeh, Vrvonen Krme.

Plačo in pravico izvirajoče iz takih

mest, določuje deželna postava za Goriško Gradiščansko z dne 20. julija 1914, št. 24, dalja okrožnica Osrednjega urada za nove pokrajine z dne 8. januarja 1920, št. 118-05010 v ter konečno ona okrožnica, ki jo je izdal Generalni Civilni komisariat za Julijsko Benečijo dne 12. oktobra 1920, št. 3220-10345.

K natečaju so pripuščeni samo učitelji Julijske Benečije preskrbljeni z vsposobljenstno diplomom kot jo zahtevajo postave in sedaj veljavni pravilnik.

Oni abiturijenti normaliz iz starih pokrajin, ki bi se udeležili natečaja, ne da bi dosegli poprej vsposobljenstno diplomom se-bodo vzeli v poštev le za začasno podelitev onih mest, ki bi ostala tudi po določitvi natečajev še vedno prazna.

V deležniki najpredložijo okrajnemu tolminskemu šolskemu svetu do 31. decembra njih prošnje opremljene s krstnim listom, domovnico, potrdilom o brezhibnem politično-moralnem obnašanju, z izjavo uradnega zdravnika o telesni sposobnosti, s tabelo o kvalifikaciji in sicer v dvojniki, ter z listinami glede učnih naslovov in odlokov prejšnjih imenovanj.

Imenovanja začnejo teči s 1. januarjem 1921.

Okrajni šolski svet si pa pridržuje pravico, da odredi preložitve povzročene vsled imenovanj med tekočim šolskim letom ali pa ob pričetku p. šolskega leta-tako da bi ne bilo moteno redno didaktično poslovanje šole.

Ako se kak učitelj namerava pogajati za več mest hkrati, mora za vsako vložiti posebno prošnjo.

Prošnje začasnih poročenih učiteljev se do sedaj ne morejo vzeti vpoštev.

— Civilni komisar Predsednik okrajnega šolskega sveta: Giordano.

Upravitelj in urednik: Karol Jušič.
Tiskarna G. Juch v Gorici.

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA - GORIZIA

Banka za Julijsko Benečijo v Gorici

Anonimna družba - Društvena glavnica L 1.000.000

Agencije:

Ajdovščina, Ajello, Gradišče, Gradež, Červinjan, Kormin, Tržič.

Depoziti - posojila - odračuni

Brezplačna emisija bančnih nakazov, ki so vporabljivi po celem kraljestvu

Popolne sobne opreme

za zakonske Najfinejši

izdelki

Velika izbira miz, stolov v raznih slogih

F. ROSICH

Gorica, Via Contavalle 4